

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3

The Participation in Educational Management of the Basic Education Commission Selaphum District School Network Group Roi Et Primary Educational Service Area Office 3

นิติกร วรรณชา¹ ดร.วิรัชพัทร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่สถานภาพและขนาดสถานศึกษา 2) แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ใน 4 ด้าน 3) แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย อำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 253 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาตามสัดส่วนของผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที (t-test) ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านบริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขต

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม , การจัดการศึกษา , คณะกรรมการสถานศึกษา , ขนาดโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were: 1) study the participation in educational management of the Basic Education Institution Committee Selaphum District School Network Group Roi Et Primary Educational Service Area Office 3 2) Comparison of participation in educational management by status of basic school board and school size The research instruments were 1) closed- ended questionnaires about general information of respondents, including status and school size 2) Questionnaire with closed-end characteristics 3) Open ended questionnaire data were analyzed by quantitative research population was Basic School Board of Education, Selaphum Network School District, Roi Et Primary Educational Service Area Office 3 of the 688 people sample size Basic School Board of Education, Selaphum Network School District, Office of Roi Et Primary Educational Service Area 3 of the 253 people sampling method Stratified sampling methods classified by the size of the school according to the proportion of the population Simple random sampling method by non-return lottery method the research instruments were Is a rating scale questionnaire The data were analyzed by using computer software package. The statistics used in data analysis were Percentage, average score Standard deviation and t-test

The results were as follows:

1. Participation of the Basic School Board Selaphum District School Network Group Roi Et Primary Educational Service Area Office 3, which is in the highest level When considering each aspect, it was found that all aspects Is the academic administration Personnel management Budget management and general administration are at the highest level.

2. Basic School Board Selaphum District School Network Group Roi Et Primary Educational Service Area Office 3 with different status Participate in the management of overall education differently. With statistical significance at the level of .05 and the basic school board Selaphum District School Network Group Roi Et Primary Educational Service Area Office 3 with different educational institutions There is no difference in overall participation in educational management. With statistical significance at the level of .05

Keywords : Participation , Education , school board , school size

บทนำ

การจัดการศึกษาและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา จากส่วนกลางสู่เขตพื้นที่การศึกษา แม้จะได้มีการออกกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 แล้วแต่หน่วยปฏิบัติยังไม่มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานและการจัดการศึกษาเท่าที่สมควรจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2553 : 7-9) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 : 54) ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งได้กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธาน และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมาย โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารในฐานะกรรมการและเลขานุการเป็นบุคคลสำคัญที่จะสะท้อนภาพของการบริหารจัดการช่วยเหลือให้คำปรึกษา สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นในการทำงานทบทวนรายงานการประชุม สะท้อนความคิดเห็นเปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 : 54)

ดังนั้น การบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภารกิจจะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพราะหากระบบการบริหารไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้การบริหารงานนั้น จะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีเพื่อนร่วมงานอีกหลายคน ที่มีส่วนร่วมทำให้งานประสบผลสำเร็จ ผู้ช่วยงาน และกรรมการในแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันทางสติปัญญา ความสามารถ ความรู้ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการจะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (สถิต เชาวดี 2551 : 89) โดยความเชื่อที่ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ ในงานมากขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตราที่ 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 7) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่

กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 253 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้มี 3 ชุด ได้แก่

1) แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพและขนาดสถานศึกษา

2) แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

3) แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยนครราชสีมาถึงประธานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อให้ประธานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอนุญาตเก็บข้อมูลพร้อมออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากประธานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษา

3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองกับประชากรกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 253 ชุด ได้รับคืน 253 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติคำนวณหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 วิเคราะห์โดยรวมและรายด้าน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ตามตัวแปร สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของสถานศึกษาวิเคราะห์โดยการหาค่า t (t -test) แบบ Independent

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 สรุปผลได้ ดังนี้

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 253 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 253 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นคณะกรรมการภายในสถานศึกษา จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 41.90 เป็นคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษา จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$)

จากข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรจัดหาและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย (ค่าความถี่เท่ากับ 59) 2) ควรมีการแนะแนวการศึกษาต่อของนักเรียน (ค่าความถี่เท่ากับ 42) 3) ควรจัดอบรมการใช้หลักสูตรท้องถิ่นให้กับสถานศึกษาและชุมชน (ค่าความถี่เท่ากับ 38)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาภายในสถานศึกษาและคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษา การมีส่วนร่วม ด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคณะกรรมการภายในสถานศึกษาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการมากกว่าคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษาเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$)

จากข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open ended) มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้ 1) ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา (ค่าความถี่เท่ากับ 58) 2) ควรมีการชี้แจงแสดง ข้อคิดเห็นเสนอแนะในการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา (ค่าความถี่เท่ากับ 41) 3) ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากกลุ่มคนภายนอกมีส่วนร่วมในการควบคุมงานก่อสร้าง (ค่าความถี่เท่ากับ 37)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามสถานภาพและจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งสองกรณี

4. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$)

-753-

ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่ทางโรงเรียนได้บริหารงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 22 ที่ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ คือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยการมีส่วนร่วมจะต้องเกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการ งาน ด้านบุคลากร งานด้านงบประมาณและงานด้านบริหารทั่วไป ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา วรณ ขวดแก้ว (2554 : 66) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน บริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สติต เขาวดี (2551 : 89) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการ บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาด้าน วิชาการอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดโรงเรียน

2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย
อำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสถานภาพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่
ต่างกัน แต่มีการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม
ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ปรับปรุงพัฒนาในการบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงาน
งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาร่วมกันตลอดทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบจึงไม่แตกต่างกัน
สอดคล้องกับพระชัยวัฒน์ อภิวิโร ท่อกระโทก (2550 : 75) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานของพระภิกษุที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต1 พบว่า
พระภิกษุที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านผลการ
เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของพระภิกษุที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาตามสถานภาพไม่แตกต่าง
กัน

2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย
อำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ขนาด
โรงเรียนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไป
ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ต่างกันแต่มีการปฏิบัติ
หน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามประเมินผลการจัด
การศึกษาปรับปรุงพัฒนาในการบริหารวิชาการ การบริหารบุคคลการบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานทั่วไป
ในสถานศึกษาร่วมกันตลอดทุกด้าน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยสถิติ เขาวดี
(2551 : 89) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาดังกล่าวมีข้อเสนอแนะหลัก 3 ประการคือ 1) ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา 2) ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ และ 3) ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ดังนี้

1.1 จากผลการศึกษาพบว่าด้านวิชาการมีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยสุด คือ ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบ

1.2 จากผลการศึกษาพบว่าด้านงบประมาณมีระดับการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยสุด คือ มีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมการก่อสร้าง ดังนั้นสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมการก่อสร้าง เพื่อที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาด้านงบประมาณมีความถูกต้องโปร่งใสตรวจสอบได้และมีระดับที่สูงขึ้น

1.3 จากผลการศึกษาพบว่าด้านการบริหารงานบุคคลมีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยสุดคือ ร่วมวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมการก่อสร้าง เพื่อที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาด้านงบประมาณมีความถูกต้องโปร่งใสตรวจสอบได้และมีระดับที่สูงขึ้น

1.4 จากผลการศึกษาพบว่าด้านการบริหารทั่วไปมีระดับการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยสุด คือ ให้ออกแบบแผนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน ดังนั้นบุคลากรในสถานศึกษาจึงควรวางแผนกำหนดมาตรการการลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5 เนื่องจากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือด้านวิชาการด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามสถานภาพผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการภายในสถานศึกษากับคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรใน

สถานศึกษาควรวางแผนร่วมกันกำหนดนโยบายมาตรการร่วมกันที่จะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนร่วมผลักดันการจัดการศึกษาด้านวิชาการให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ฉะนั้นจึงควรสร้างข้อมูลข้อคำถามจากแบบสอบถามให้มีความหลากหลายและมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งต่อไป

1.6 เนื่องจากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็กสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ไม่แตกต่างกันฉะนั้นจึงควรสร้างข้อมูลข้อคำถามจากแบบสอบถามให้มีความหลากหลายและมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากข้อค้นพบจากงานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

2.1 ในการจัดการศึกษาด้านวิชาการมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จัดหาวิทยากรผู้มีความรู้ความชำนาญในการอบรมในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้กับบุคลากรทางการศึกษาและกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อที่จะได้เกิดความรู้ความเข้าใจตรงกันสามารถนำมาวางแผนในการจัดการศึกษาด้านวิชาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้านวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 ในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ สถานศึกษาควรประสานงานควรเปิดโอกาสให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมการก่อสร้างเพื่อที่จะส่งผลให้การจัดการศึกษาด้านงบประมาณมีความถูกต้องโปร่งใสตรวจสอบได้และมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน

2.3 การจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมสัมมนาให้ความรู้ในเรื่องการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากรให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้รับทราบนโยบายด้านการบริหารงานบุคคล

2.4 การจัดการศึกษาด้านการบริหารทั่วไปมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ ให้สถานศึกษาร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหาแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการลงโทษนักเรียนร่วมสนับสนุนทุนการศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นแก่สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุการแก้ไขปัญหาและปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภา.

นิภาวรรณ ขวตแก้ว. (2554). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พระชัยวัฒน์ อภิวิโร ท่อกระโทก. (2550). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของ
พระภิกษุที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1.

วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สถิต เชาวดี.(2551).การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551 ข). แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). ฉบับสรุป.

กรุงเทพฯ : 프리หวานกราฟฟิค จำกัด.